

30 M² TERRASS

för under 50.000 kronor

Bygg en upphöjd träterrass från grunden. **Vi visar hur du ska göra – från mätning och placering av stolpskor till den sista brädan på överbyggnaden.**

En trädgård är härlig, men det är något speciellt med att kunna gå direkt ut på en underbar terrass. Vi har därför byggt ett upphöjt trädäck av tryckimpregnerat trä klätt med brunimpregnerade trallbrädor, som kostar en bråkdel av vad exotiska träslag som ipé och jatoba kostar. För att trädäcket ska

kunna användas året runt och i alla slags väder har vi försett det med en rejäl överbyggnad som täcker ungefär en tredjedel av terrassen. De 32 m² terrass har kostat oss två veckors arbete och knappt 50.000 kronor – eller med andra ord: hälften av vad det skulle kostat om en betald hantverkare skulle bygga den. □

Gör Det Själv

SVÅRIGHETSGRAD

Du måste vara väldigt nogga när du placerar stolpskorna och bygger stommen. Resten är inte några problem för en van gör-det-självare.

LÄTT

SVÅRT

TIDSÅTGÅNG

Cirka två veckor.

PRIS

Knappt 50.000 kronor inklusive överbyggnad.

Konstruktionen med ett enkelt kryss gör att den stora terrassen ser lätt och elegant ut.

Mät, gräv och gjut

Innan du börjar gräva är det en god idé att mäta noga. Dra murarsnöre och kolla så att alla vinklar är räta. När du väl har fått stolparna att stå i två räta rader, blir arbetet mycket lättare när du ska börja bygga den underliggande stommen.

1

Dra tre murarsnören: Två som utgår från huset och ett som markerar trädäckets blivande framsida. Kolla så att hörnen blir vinkelräta – använd Pythagoras sats, som är $a^2 + b^2 = c^2$. Gör eventuellt en vinkelrät mall av ett par regler som du kan hålla i hörnen när du mäter. På så sätt kan du se om murarsnöret är rakt.

2

Borra 12 hål i marken med en jordbör.

Eftersom hålen ska användas till stolpskor ska de stå i så raka rader som möjligt. Stolpskorna kan dock justeras lite efterhand.

3

Mät efteråt med en tumstock så att du är säker på att hålet är nere på frostfritt djup, minst 90 cm.

4

Häll betong i hålet och ställ det 20 cm långa röret i betongen. Se till att alla rör fluktar med varandra och att de sticker upp ur marken lika mycket.

5

Fyll betong i och runt om röret och vibrera det på plats med en murslev, en pinne eller liknande. Det viktigaste är att det inte är några luftbubblor i betongen.

6

Jämna till betongen genom att dra murslevan över den ett par gånger. Ju jämnare ytan är, desto lättare har vattnet för att rinna av.

7

Dra ett nytt murarsnöre och sätt därefter stolpskorna i den fuktiga betongen så att de fluktar. Låt stolpskorna vila på ett par bitar av kapad läkt medan betongen torkar.

Bärlina och stolpar

Det första du ska göra är att sätta en bärlina (som består av två regler eftersom huset är 8 meter brett) på väggen. Den måste vara i våg, så att terrassen inte lutar åt någon av sidorna. När du ska sätta stolparna måste du också använda vattenpasset. Hela byggprocessen blir mycket lättare om alla stolpar står rakt åt alla håll.

Kom ihåg att ta höjd för att dörren ska gå att öppna.

Använd en cirkellaser för att mäta för bärlinan. Kom ihåg att det ska finnas plats för trallbrädorna, som i vårt fall är 28 mm tjocka. Har du svårt att se lasern i dagsljus får du vänta till kvällen.

Eftersom vår terrass ska vara 8 meter bred, måste vi sätta två bärlinor bredvid varandra på väggen.

Borra hål för bärlinan med ett långt 6 mm stenborr. Sätt därefter bärlinan (E) med en 7,5 x 112 mm karmskruv per 30 cm. Skruvarna sätts växelvis på den övre och den nedre delen av bärlinan.

Krysset ser till att stolparna hålls på plats medan övriga bärlinor sätts på plats.

Sätt en lång stolpe (B) i stolpskon. Skruva i en fransk skruv på varje sida, så att den ändå kan "tvingas på plats". Kolla så att den är i lod åt båda hållen och fixera den därefter med en regel innan du fortsätter till nästa stolpe, där du gör på samma sätt innan den fixeras med nästa regel.

Kolla löpande att bärlinorna är i våg.

Sätt resterande tre bärlinor (E) med fyra 4,8 x 75 mm trallskruvar i varje stolpe. Det är viktigt att bärlinorna är helt i våg, så du måste kolla med ett långt vattenpass efterhand.

Kapa de två yttersta bärlinorna (E) i höjd med stolpen. På så sätt kan den främre (två regler) bärlinan täcka ändträet på de två andra bärlinorna. Använd en vass fogsvans, så att du kan såga tätt intill stolpen.

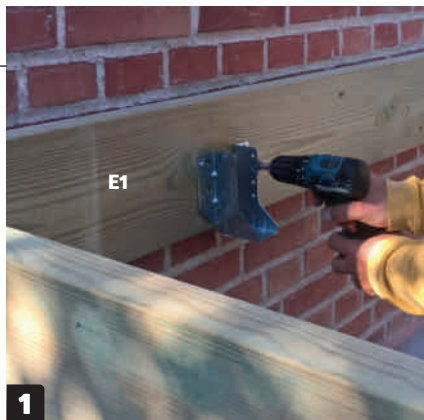

De långa stolparna ska användas till överbyggnaden och fixeras därför tills det är deras tur i bygget.

Gå längs bärlinorna och kolla så att det sitter fyra skruvar i varje stolpe och att de är i våg hela vägen runt om. Det är sista chansen att rätta upp dem innan det först monteras regler och sedan trallbrädor. Konstruktionen kan förstärkas ytterligare med genomgående bultar.

Reglar

De långa reglarna fungerar som underlag för trallbrädorna och som förstärkning av hela konstruktionen. För att brädorna ska få bästa möjliga underlag är det viktigt att reglarna kommer på samma nivå som bärlinorna, som för övrigt består av samma sorts reglar. Ligger en regel för högt kommer trallbrädorna att tvingas upp på det stället.

1

Montera balkskorna med åtta 5 x 40 mm ankarskruv i bärlinan (E1) som sitter på väggen respektive den parallella bärlinan (E3) som vetter ut mot trädgården.

2

Kapa reglarna (F1) med kap-/gersågen och lägg dem på plats i balkskorna. Vi håller ett avstånd på 40 cm för att trallbrädorna ska få så bra stöd som möjligt.

3

Lägg en vinkelhake eller något annat rakt längs varje regel och kolla så att den ligger i nivå med bärlinan (E3). Ligger den för högt måste du sänka balkskon lite.

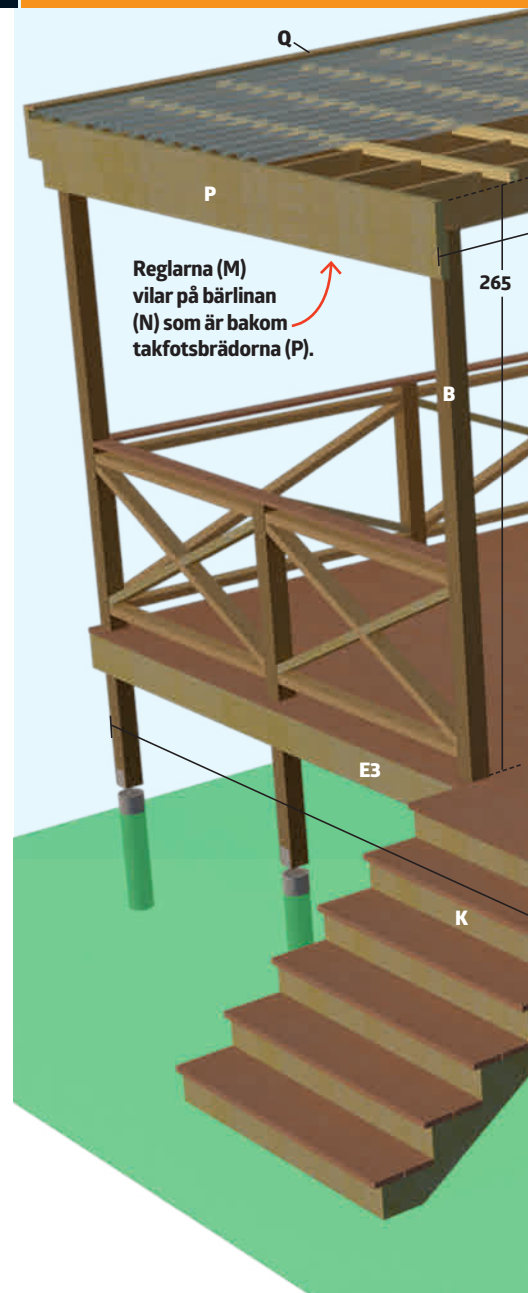
4

Sätt en regel (F3) ända upp under de andra reglarna (F1). Spänn fast den med en tving. Borra ett djupt hål med ett spiralbör och tryck en kraftig bult genom den bakre stolpraden (A).

5

Såga till några kortlingar (F2) av de överblivna reglarna för att stabilisera stolparna. Skruva fast kortlingarna i både stolpen (A1) och de tvärgående reglarna med tre 4,8 x 75 mm trallskravar.

Reglarna (M) vilar på bärlinan (N) som är bakom takfotsbrädorna (P).

6

Såga av stolparna (A) med en fogsvans så att de kommer i nivå med ovansidan av de tvärgående reglarna. Sågar du inte av tillräckligt får du problem när du ska skruva fast trallbrädorna.

Kom ihåg att bara kapa de fyra stolparna i mitten, som inte ska användas till räcket.

TERRASS OCH TRAPPA**95 x 95 mm tryckt furu**

- Bakre stolpar (A)
- Främre stolpar (B)
- Stolpar (C)

32 x 125 mm brunimpregnerad furu

- Trallbrädor (D)

45 x 195 mm, reglar tryckimpregnerade

- Bärlinor (E)
- Reglar (F)

70 x 45 mm, reglar tryckimpregnerade

- Räcke (H)
- Kryss (R)

125 x 50 mm, bräda tryckimpregnerad

- Räcke (G)

24 x 138 mm tryckimpregnerad furu

- Sättsteg (K)

DESSUTOM

- Camo trallskruvar A4, 4 x 60 mm

- Trallskruvar A4, 4,8 x 75 mm
- Ankarskruv, 5 x 40 mm
- Karmskruv, 7,5 x 132 mm
- Stolpskor, 98 x 60 x 300 mm
- Balkskor, utvändiga, 45 x 168 mm
- Vinkelbeslag, 90 x 105 x 105 mm
- Cement
- Plintbetong
- Bultar, muttrar och brickor

ÖVERBYGGNAD**45 x 195 mm reglar**

- Bärlina (L)
- Spärrar (M)
- Främre bärlina (N)

38 x 73 mm tryckimpregnerad furu

- Takläkt (O)

25 x 200 mm tryckimpregnerad furu

- Takfotsbrädor (P)

19 x 100 mm tryckimpregnerad furu

- Täckbräda (Q)

DESSUTOM

- Takskivor
- Läktband
- Sidobeslag
- Läktbeslag
- Balkskor, utvändiga, 45 x 168 mm
- Karmskruv, 7,5 x 132 mm
- Spånskruv, 6 x 200 mm
- Trallskruv, A4, 4,8 x 75 mm
- Ankarskruv, 5 x 40 mm

Trallbrädor

När du lägger trallbrädor är det viktigaste att de ligger rakt. Vi börjar därför med att lägga den första brädan så att den ligger parallellt med huset. Till det använder vi murarsnöre som vi flyttar med oss när vi lägger fler rader med brädor. På så sätt undviker vi att ta med oss små skevheter som kan växa sig större.

För att slippa synliga skruvhål sätter vi alla skruvar på sidan av brädorna i 45°-vinkel med ett speciellt verktyg från Camo.

Lägg den första trallbrädan (D) mot husväggen. Se till att vända brädan så att årsringarna "ler". Syftet är att vända den sida uppåt som bäst tål vatten.

Vattnet ska kunna rinna av

När du sågar till trallbrädorna kan det vara smart att såga dem med lite vinkel i kap-/gersågen. Fördelen med att kapa brädorna på det sättet är att de kan läggas intill varandra, samtidigt som vattnet kan rinna av. På så sätt kan du förebygga att onödigt mycket vatten tränger in i ändrätet där det med tiden kommer att hamna i skarven.

Trallbräda

Trallbräda

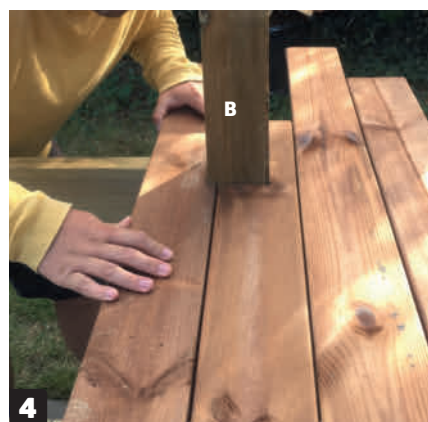
Verktyget fungerar så att du trycker ner handtaget, så att klamrarna klämmer om brädan. Sedan kan du sätta skruvarna i en perfekt vinkel på 45°, så att de blir osynliga.

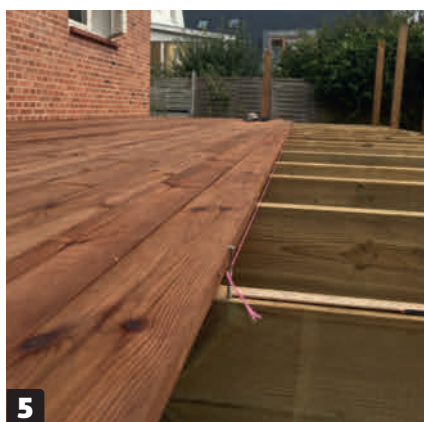
Brädorna läggs i ett "tillfälligt" mönster, så att skarvarna förskjuts.

Sätt ett snöre ca en meter från väggen.

Den gör att du kan hålla ett öga på om brädorna (D) ligger rakt när du har lagt fem-sex rader.

Såga ett hack i de trallbrädor (D) som ligger mot stolparna (A, B och C). Det är en god idé att lägga brädorna mot terrassen, markera och sedan såga till dem med en sticksåg.

Ta med snöret ut, i takt med att du lägger brädorna (D). Det ska vara ungefär samma avstånd mellan snöret och den yttersta trallbrädan hela vägen.

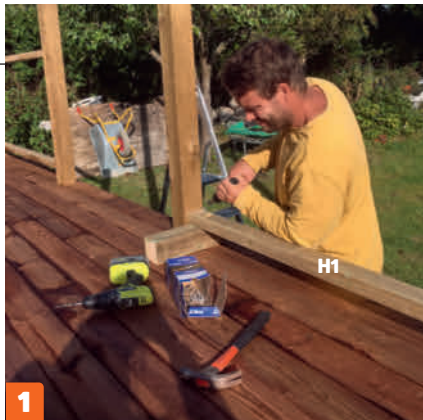

Med en cirkelsåg får du ett fint, rakt snitt.

Kapa trallbrädorna (D) jämnt med en cirkel- eller sänksåg. Finns det plats att lägga en styrskena så är det en fördel. Vi var dock tvungna att såga på frihand – efter noggrann mätning, naturligtvis.

Räcke

Det finns många sätt att göra ett räcke på. Vi har valt att göra ett klassiskt kryss, eftersom det ger en lätt och luftig känsla på vår förhållandevis stora terrass. Utmaningen ligger i att mäta och stämma ut noggrant, så att reglarna sitter helt tätt i krysset.

Lägg en kapad regel (H1) på två liggande stolpbitar (som är 95 x 95 mm), så att den svävar ca 10 cm ovanför trallbrädorna. Förborra och skruva fast den i stolparna med 4,8 x 75 mm trallskruv.

Lägg den övre regeln (H2) på två regler på 70 cm som du ställer på den nedre regeln (H1) innan du förborrar och skruvar fast dem i stolparna.

Sätt en stöd Stolpen (C) på vardera sida ända inne vid väggen. Såga ut med stick-sågen och fäst den med fyra 4,8 x 75 mm trallskruv och ett par vinkelbeslag på insidan.

När du har sågat båda reglarna (R) i vinkel, så att de passar perfekt i ramen, håller du upp dem så att de bildar ett kryss. Markera på båda reglarna så att du vet var du ska stämma ut.

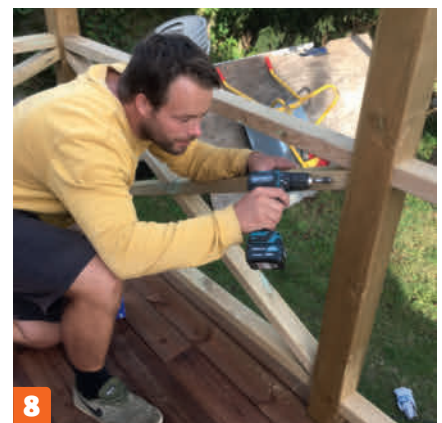
Gör fyra-fem snitt halvvägs ner i reglarna (R) där du har markerat. Se till att ställa in kap-/gersågen så att den sågar lika djupt varje gång.

Spänn fast reglarna (R) med ett par tvingar och stäm ut. Se till att utstämningen blir slät utan större ojämnheter. Använd ett brett och vasst stämjärn.

Sätt en stor klick med lim på utstämningarna, tryck ihop dem (R) och skruva fast dem i stolparna. Har reglarna en tendens att vrida sig, kan du eventuellt sätta en tving över själva krysset medan du skruvar.

Skruva fast krysset (R) i stolpen. Vi skruvar inifrån, så att skruvarna inte syns när man tittar på terrassen utifrån. Slutligen sätter du en bräda som överliggare.

Överbyggnad

När du ska göra överbyggnaden är det viktigt att de två höga stolparna är i lod. Du kan därför behöva justera de två stolparna lite med t ex en enkel rep-spännare och sedan sätta den främre bärlinan, så att den sitter fast. Därefter är det bara att sätta i gång med att mäta och såga spärrarna och till sist lägga på det klara plasttaket.

1 Fäst bärlinan (L) på väggen. Förborra med ett långt 6 mm stenborr och fäst därefter bärlinan med 7,5 x 132 mm karmskruvar. Med en mutterdragare kan du enkelt "slå" in skruvarna.

2 Kapa den första av de höga stolparna (B). Vår terrass är 4 meter djup, så vi väljer att låta den vara ca 40 cm lägre än bärlinan på väggen. Det ger oss ett förhållandevis stort fall på 10 cm per meter.

4 Om stolparna (B) böjer sig lite utåt ska de dras ihop tills de står helt i lod. Med ett rep runt stolparna och en kort bit av en regel kan du snurra repet så stramt att det drar stolparna på plats. När stolparna står lodrätt skruvas den främre bärlinan (N) fast.

3 Såga ett 8 cm högt och 4,5 cm djupt hack i stolparna (B) så att det finns plats för den främre bärlinan (N). På grund av stolparnas dimensioner är det enklast att såga med en vass fogsvans.

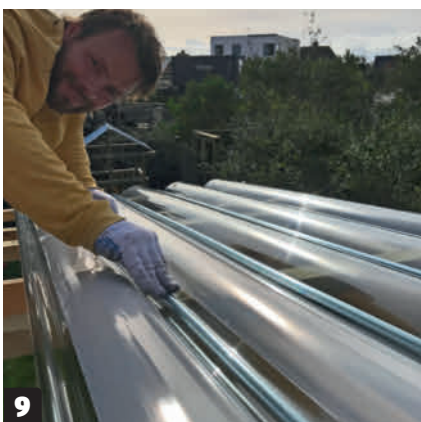
5 Såga ett 8 cm djupt hack i spärrarna så att de passar in i den främre bärlinan (N). Sätt spärren med en 6 x 200 mm skruv, så att den fäster ordentligt i bärlinan.

Sätt alla spärren (M). Vi har valt att arbeta med ett avstånd mellan spärren på 40 cm, så att det håller även när lite snö lägger sig. Du bör alltid beräkna snölasten innan du beställer material. Du kan dock räkna med att ju längre spärren du arbetar med, desto kortare avstånd ska det vara mellan dem.

Lägg den första takskivan på plats och fixera den genom att spika fast ett sidobeslag, som har tag i skivan, i läkten. Skivan ska vändas så att den stora flänsen vänds utåt och den lilla inåt.

Lägg takskivorna på plats genom att trycka den stora flänsen över den lilla flänsen. Du ska trycka till, och du märker när skivan sitter korrekt.

Skriva fast takläkten (O) med två 4,8 x 75 mm trallskruvar i varje spär. Tak-tillverkaren rekommenderar ett maximalt avstånd mellan läkten på 60 cm, vilket vi så klart håller oss till.

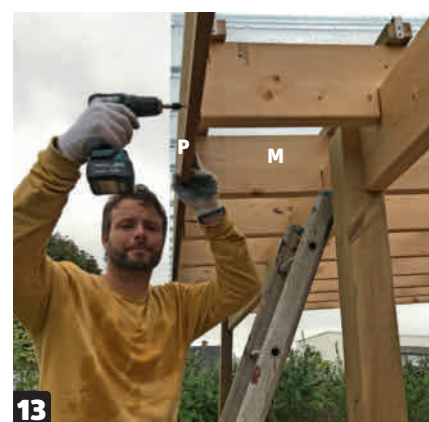
När det återstår att lägga ett par takskivor lägger du upp dem löst och markerar var den sista skivan slutar. Därefter kan du kapa läkten på längden.

Fäst taket med sidobeslag i takläkten (O) som du gjorde på den andra sidan. Kolla så att taket sitter ordentligt genom att dra lite i det.

Skriva fast läktbeslagen i läkten (O). Beslagen ska vinklas in i flänsen, varefter de kan tryckas upp mot läkten och skruvas fast.

Skriva fast takfotsbrädorna (P) i spärren (M) och avsluta eventuellt med att montera hängränna och stuprör.